

Consultatie Wet Uitvoering Verordening (EU) 2017/821 Reactie ActionAid

13 Augustus 2019

Middels deze weg reageert ActionAid graag op de consultatie Wet Uitvoering Verordening (EU) 2017/821. ActionAid werkt al decennia met gemeenschappen, met name vrouwen, in het Globale Zuiden die negatieve gevolgen ondervinden van mijnbouwactiviteiten. Met de, in 2017 aangenomen, Europese Verordening op conflictmineralen is een goede stap gezet in het veilig en eerlijk maken van mineralenketens. Om de risico's in de tekens ook daadwerkelijk aan te pakken is het van groot belang dat de wet goed wordt geïmplementeerd en gemonitord.

Aan de hand van de door uw dienst beschikbaar gestelde wet benadrukt ActionAid graag enkele aandachtspunten. Wij ondersteunen daarnaast ook de suggesties van het MVO platform ter input op deze consultatie.

- De Verordening spreekt alleen over vier conflictmineralen; Tin, Tantaal, Wolfram en Goud (3TG). Het is echter bekend dat meer metalen en mineralen in verband worden gebracht met conflict en mensenrechtenschendingen in de toeleveringstekens. In Zambia bijvoorbeeld, concludeerde ActionAid dat [Vrouwen in de Copperbelt](#) veel gevolgen ondervinden aan de winning van koper. Dit betreft landroof, land, lucht en water vervuiling, maar ook (seksueel) geweld tegen vrouwen. Koper wordt niet geïdentificeerd als conflictmineraal, maar zorgt ook voor veel nadelige gevolgen voor de lokale gemeenschappen. **Verbreed daarom in de implementatie de mineraalscope van de wet om op grotere schaal de risico's in de mineralentekens aan te pakken.** Dit is in lijn met de in 2016 aangenomen [motie van Veldhoven](#). In deze motie wordt de overheid verzocht bedrijven te stimuleren om ook naar risico's te kijken die gepaard gaan met de winning van meer mineralen dan alleen 3TG.
- Er wordt gesteld dat enkele tientallen bedrijven in Nederland onder de EU verordening vallen. Welke bedrijven dit zijn is niet openbaar gemaakt. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is terughoudend met het delen van de namen van deze bedrijven. De gevoeligheid van bepaalde bedrijfsinformatie, moet echter niet afdoen aan het belang van het aanpakken van mensenrechtenschendingen in conflictgebieden waar de mineralen gewonnen worden. **Er zal gewerkt moeten worden aan een methode om alle noodzakelijke informatie over de due diligence activiteiten van bedrijven openbaar te maken in het belang van de gemeenschappen die getroffen worden door conflict en andere mensenrechtenschendingen.** We zien graag dat gemeenschappen toegang hebben tot informatie over de geïdentificeerde risico's zodat zij zich hier tegen kunnen weren. Het delen van [informatie](#) over welke bedrijven, welke due diligence stappen hebben gezet is noodzakelijk in het aanpakken van conflict, mensenrechtenschendingen en andere mistanden die in verband worden gebracht met mineralen. De te realiseren lokale impact moet leidend zijn in de implementatie van de EU verordening.

Ook op de specifieke artikelen zijn enkele aandachtspunten geïdentificeerd.

Artikel 1

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is aangewezen als autoriteit om toezicht te houden op de naleving van de EU verordening. Kennis over de wetgeving, IMVO en human rights due diligence is sterk aanwezig bij andere stakeholders, waaronder het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het maatschappelijk middenveld. Zo heeft ActionAid ruime kennis over gender gerelateerde risico's, landrechten en risicogebieden zoals Congo, Zambia, Oeganda en Kenia. Het meenemen van dergelijke kennis in de implementatie van de wet kan bijdragen aan een effectieve uitvoering.

Maatschappelijke organisaties kunnen hierbij ook adviseren over stakeholder engagement op lokaal niveau. **Waarborg de kwaliteit van de implementatie door het maatschappelijk middenveld en experts intensief te betrekken bij het implementeren van de verordening.** Dit kan middels trainingen en uitwisselingen over due diligence en specifieke risico's zoals landrechten en vrouwenrechten. Betrek het maatschappelijk middenveld ook bij het opstellen van de criteria waar de bedrijven aan zullen moeten voldoen.

Artikel 2 & Artikel 3

De wet uitvoering verordening stelt dat het de ILT bevoegd is tot het opleggen van een last tot dwangsom bij niet naleving. Het opleggen van deze 'last onder dwangsom' zien we als een goede stok achter de deur om de bedrijven zover te krijgen dat ze de verordening ook daadwerkelijk uitvoeren. De corrigerende maatregelen die Nederland beoogt, zijn een goede uitwerking van de vrijheid die de verordening aan EU landen geeft voor het aanpakken van bedrijven die niet naar de wet handelen. Echter, **om deze maatregel effectief te laten zijn is het van belang dat deze, nog vast te stellen dwangsom, evenredig is aan de ernst van de schending van de verordening.** Dit is ook in lijn met aanbeveling 2 van de door het MVO platform geleverde input op de consultatie.

Aanbevelingen

- Verbreed de implementatie wet met meer mineralen om op groter schaal de risico's in de mineralentekens aan te pakken, omdat er meer metalen en mineralen zorgen voor conflict en mensenrechtenschendingen, in lijn met de [motie van Veldhoven](#).
- Ontwikkel een methode om alle noodzakelijke informatie over de human rights due diligence activiteiten van bedrijven openbaar te maken voor het maatschappelijk middenveld, maar vooral ook voor de gemeenschappen die getroffen worden door de risico's.
- Waarborg de kwaliteit van de implementatie door het maatschappelijk middenveld en experts intensief te betrekken bij de implementatie van de verordening.
- Specificeer de dwangsom evenredig naar de ernst van de schending van de verordening.